

ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

“เส้นทางการเรียนรู้: มหาสารคาม DNA”

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
1	พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม “เอกลักษณ์วิถีชีวิต เมืองซ้อนชนบท” พระเจริญราชเดช (กวด) “เจ้าเมืองมหาสารคามคนแรก”		พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม ตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2546 จัดแสดงวิถีชีวิตของชุมชนเมืองกับวิถีของชุมชนชนบท จนเกิดวิถีที่เป็น “เอกลักษณ์” ของชาวเมืองมหาสารคามที่มีความเป็นอยู่อย่างสงบและเรียบง่าย ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งในด้านสังคมวัฒนธรรม วันอังคารเดือน 10 ขึ้น 1 ค่ำปีฉลู สัปตศก จุลศักราช 1227 ซึ่งตรงกับวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2408 รัชกาลที่ 4 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านลาดกุดยางใหญ่ เป็นเมืองมหาสารคาม ให้ท้าวมหาไชย (กวด) เป็นพระเจริญราชเดช เจ้าเมืองมหาสารคามขึ้นกับเมืองร้อยเอ็ด จนถึงปี พ.ศ.2412 จึงได้ขึ้นกับกรุงเทพฯ โดยตรง	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
2	ศาลหลักเมือง “สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อแรกตั้งเมือง”	 <p>(ที่มา: Charles F. & Keyes and Jane E. Keyes)</p>	<p>เมื่อแรกตั้งเมือง ท้าวมหาชัย (กวาด) เลือกพื้นที่เนินบริเวณใกล้วัดดอนเมือง(ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวัดข้าวห้าวและวัดธัญญาวาสตามลำดับ) เป็นที่ตั้งเมือง ด้วยคิดจะขยายเมืองไปจดแหล่งน้ำ คือห้วยคคะทางทิศตะวันตก และกุดนางไยกับหนองกระทุ่มทางทิศตะวันออก จึงตั้งศาลหลักเมืองอัญเชิญมเหศักดิ์หลักเมืองมาประดิษฐานเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง</p> <p>ต่อมา พบว่าบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดอนขาดแคลนน้ำ จึงย้ายศูนย์กลางของเมืองไปสร้างโองเจ้าเมืองบริเวณริมหนองกระทุ่ม คือบริเวณสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมหาสารคามในปัจจุบัน</p>	
3	หอนาฬิกา “แลนด์มาร์ค เมือง มหาสารคาม”	 <p>(ที่มา: Charles F. & Keyes and Jane E. Keyes)</p>	<p>หอนาฬิกา ตั้งอยู่ศูนย์กลางของเมือง บริเวณสี่แยกถนนสายหลัก 2 สาย คือ ถนนแจ้งสนิทและถนนนครสวรรค์ เป็นแลนด์มาร์คของเมืองมหาสารคามเมื่อเดินทางมาจากจังหวัดใกล้เคียง ออกแบบโดย รศ.ดร.ทรงคุณ อัครถาวร สถาปนิกชาวมหาสารคาม เริ่มใช้งานในปี พ.ศ.2500</p>	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
4	ตึกโค้ง “ตลาด ปี พ.ศ.2500”	 <p data-bbox="527 500 856 532">(ที่มา: นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์)</p>	<p data-bbox="905 250 1673 561">ตึกโค้ง สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2505 ตรงข้ามสถานีตำรวจ เป็นอาคารพาณิชย์ที่ทันสมัยของเมืองในยุคนั้น ด้านบนเป็นโรงแรมชื่อ “ไทยประคอง” ด้านล่างเป็นสถานที่ราชการ เช่น สุขศาลา ชุมทางรถโดยสาร โรงรับจำนำ และร้านค้า โดยรอบเป็นตลาดสด ชื่อว่า ตลาดของเรา (ย้ายมาจากตลาดเจริญ ในช่วงทศวรรษที่ 2480 โดยนายฮวด ทองโรจน์ นายกเทศมนตรีในขณะนั้น)</p> <p data-bbox="905 630 1673 721">ปัจจุบัน ตึกโค้งเป็นร้านค้ารายรอบด้วยตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม</p>	
5	ถนนนครสวรรค์ “ถนนสายหลัก ของเมือง มหาสารคาม ชื่อ ถนนนครสวรรค์”	 <p data-bbox="541 1073 840 1105">(ที่มา: พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม)</p>	<p data-bbox="905 745 1673 1279">ถนนนครสวรรค์ เป็นถนนสายหลักเริ่มต้นที่บริเวณมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ที่ตั้งเดิม) ตัดผ่านศูนย์กลางเมืองมหาสารคามจนถึงบริเวณบ้านสองนางใย ตั้งชื่อถนนเพื่อถวายพระเกียรติตามพระนามของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อครั้งเสด็จฯ โดยเครื่องบินจากจังหวัดนครราชสีมา มาลงสนามบินจังหวัดมหาสารคาม (ปัจจุบันคือ บริเวณโรงพยาบาลสุทธาเวช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) ในปี พ.ศ.2469 และเสด็จฯ โดยรถยนต์ตามถนนสายนี้ไปที่ศาลากลางจังหวัด และเสด็จฯต่อไปจังหวัดร้อยเอ็ด</p>	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
6	สมาคมชาว จังหวัด มหาสารคาม “ชาวจีน: รากฐานทาง เศรษฐกิจเมือง มหาสารคาม”		<p>สมาคมชาวจังหวัดมหาสารคาม เป็นการรวมตัวของชาวไทยเชื้อสายจีนเพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของบรรพชนชาวจีน รวมทั้งเป็นองค์กรสาธารณกุศลช่วยเหลือประชาชน ภายในสมาคมฯ มีการจัดแสดงนิทรรศการชาวจีน: รากฐานทางเศรษฐกิจเมืองมหาสารคาม แต่ละปีจะมีการจัดงานประเพณีไหว้เจ้าและแสดงงิ้ว เป็นงานประจำปีสำคัญของเมืองมหาสารคาม</p>	
7	วัดมหาชัย (พระอาราม หลวง) “วัดคู่เมือง”	 <p>ที่มา: Facebook วัดมหาชัย</p>	<p>เมื่อแรกตั้งเมือง พระเจริญราชเดช (กวด) ตั้ง “วัดเหนือ” เป็นวัดประจำเมือง นิมนต์พระญาณครูสุวรรณดีศีลสังวรจากร้อยเอ็ดมาเป็นเจ้าอาวาส ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นวัดมหาชัย ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ.2473 และวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2527 วัดมหาชัยได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ ภายในวัดมหาชัย ยังมีพิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดมหาชัย และพิพิธภัณฑสถานภัทรไบลาน ซึ่งพระอริยานุวัตร เขมจารี (อารีย์ เขมจารี) รวบรวมไว้ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวรรณกรรม</p>	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
8	โสมเจ้าเมือง คนที่ 1 “ศูนย์ราชการ ยุคแรก”	 <p>(ที่มา: พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม)</p>	<p>หลังจากตั้งบ้านเรือนชั่วคราวอยู่รอบศาลหลักเมืองราวหกเดือน ได้พบปัญหาขาดแคลนน้ำ ท้าวมหาชัย (กวด) จึงย้ายศูนย์กลางของเมืองมาตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำ คือ หนองกระทุ่ม กุดยางใหญ่ (กุดนางใย) และห้วยคะคาง สร้างโสมเจ้าเมืองเป็นที่พักและที่ว่าการราชการความเมือง (ปัจจุบัน คือ บริเวณสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมหาสารคาม) มีโรงพัก และคุกอยู่ใกล้ ๆ โดยชาวเมืองตั้งบ้านเรือนอยู่รายรอบ</p>	
9	ข้าวเม่าชุมชน โพธิ์ศรี “ของดีเมือง มหาสารคาม”		<p>ชุมชนโพธิ์ศรี (วัดโพธิ์ศรี เดิมชื่อวัด ท่าแขก) ได้สืบสานภูมิปัญญาการทำข้าวเม่าแบบดั้งเดิม คือ การแช่ข้าวเหนียวทิ้งเปลือก คั่วในหม้อดิน และตำด้วยครกกระเดื่อง ทำให้ได้ข้าวเม่าที่มีรสและกลิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนมาอย่างยาวนาน</p> <p>ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนากระบวนการผลิตที่มีมาตรฐานแต่ยังคงเอกลักษณ์รสและกลิ่น ควบคู่กับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และสร้างช่องทางการตลาดเพื่อสร้างรายได้สร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชนอย่างยั่งยืน</p>	 <p>ศูนย์ SML ชุมชนโพธิ์ศรี</p>
10	ตึกดิน ตลาดสี่กั๊ก “ย่านการค้า ยุคแรก”		<p>เมื่อชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ได้สร้างตึกดินเป็นสถานที่ค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้า เป็นตึกแถวชั้นเดียวต่อเนื่อง 4-5 ห้อง พื้นเป็นดินอัดแน่นหรือปูด้วยอิฐ ผนังก่อด้วยดินดิบผสมแกลบและฟางข้าว ด้านในต่อชั้นลอยหรือเล่าเต็งเป็นที่เก็บสินค้า ด้านหน้าเปิดโล่งใช้ประตูแบบถอดสอดร่องหรือบานหน้าต่างติดบานพับ ปัจจุบันเหลือตึกดิน</p>	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
		 <p>(ที่มา: พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม)</p>	<p>ของอาจารย์ชื่นชัย วรามิตร เพียงหลังเดียว เพราะท่านต้องการคงไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้เห็น</p> <p>ราวปี พ.ศ.2447 จากบริเวณสี่แยกถนนเจริญราชเดช(ออกจากหน้าวัดโพธิ์ศรี) ตัดกับถนนนครสวรรค์ ในอดีตเรียกสี่แยกนี้ว่า “ตลาดสี่กั๊ก” ปราบภูตักดินของชาวจีนสร้างเรียงรายอยู่สองฝั่งถนนจนถึงบริเวณหน้าวัดโพธิ์ศรี เป็นย่านการค้าแห่งแรกของเมืองมหาสารคาม โดยมีสินค้า เช่น สบู่ เข็ม ด้าย ผักผลไม้ดอง ปลาทุเค็ม น้ำมันก๊าด ไม้ขีดไฟ ดินสอ ไม้ จอบ เสียม ชีชี(ชัน) สีย้อมผ้า (โดยเฉพาะต้นเขหรือแกแล) “สียายอน”(จุนสี) และเป็นที่ซื้อรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรและของป่าจากชาวบ้าน</p>	
11	<p>วัดอุทัยทิศ “สักการะอัฐิธาตุ พระเจริญราชเดช (กวด)”</p>	 <p>(ที่มา: พิพิธภัณฑ์เมืองมหาสารคาม)</p>	<p>ภายหลังจากการสร้างวัดเหนือ (วัดมหาชัย) เป็นวัดประจำเมืองแล้ว ท้าวมหาชัย (กวด) เจ้าเมือง คนที่ 1 ได้มีการปฏิสังขรณ์วัดใต้ (วัดอุทัยทิศ) ให้ชาวเมืองได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา</p> <p>ต่อมา พระเจริญราชเดช (อุ่น) เจ้าเมืองคนที่ 3 ได้มาอุปถัมภ์วัด และนิมนต์พระครูโยคีอุทัยทิศจากจังหวัดร้อยเอ็ด มาสอนหนังสือไทยและมูลกัจจายน์จนมีผู้มาเรียนจำนวนมาก และได้สร้างเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุของท้าวมหาชัย (กวด) และญาแม่ศรีสุมาลย์ภริยา ไว้ให้ลูกหลานได้สักการะบูชา</p>	 <p>ด้านข้างอัฐิธาตุ</p>

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
12	วัดพุทธนาราม (วัดป่าวังน้ำเย็น) “Unseen New Chapters”	 <p>ที่มา Facebook วัดป่าวังน้ำเย็น จังหวัดมหาสารคาม</p>	<p>วัดพุทธนาราม (วัดป่าวังน้ำเย็น) สร้างโดย พระอาจารย์สุริยันต์ โฆสปัญญา ลูกศิษย์ของ หลวงปู่คำพันธ์ โฆสปัญญา เกจิอาจารย์ที่เป็นที่เคารพสักการะของชาวอีสาน เมื่อ พ.ศ. 2549 ปัจจุบัน วัดแห่งนี้ได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของมหาสารคาม โดย พระอาจารย์สุริยันต์ โฆสปัญญา ได้ทำนุบำรุงและพัฒนาวัดให้มีความสวยงามตระการตา ด้วยศิลปะงานไม้ที่หาชมได้ยาก พร้อมทั้งมีไฮไลท์ คือ พระอุโบสถไม้ตะเคียนทองทั้งหลังที่มีความใหญ่โตที่สุดในโลก และได้รับการคัดเลือกเป็น Unseen New Chapters ในปี พ.ศ.2566</p> <p>ปี พ.ศ.2566 พระครูภาวนาชยานุสิษฐ์ (สุริยันต์ โฆสปัญญา) ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ที่ พระภาวนาชยานุศิษฏ์</p>	
13	พระพุทธกัณฑ์ วิชัย อภิสมัย ธรรมนายก “พระพุทธรูป คู่บ้านคู่เมือง”		<p>พระพุทธกัณฑ์วิชัย อภิสมัยธรรมนายก สร้างขึ้นจากต้นแบบพระพิมพ์ดินเผาสมัยทวารวดี ที่ค้นพบที่ชุมชนโบราณ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของพุทธศาสนิกชนในโอกาสครบรอบ 200 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ ฯ ประดิษฐาน ณ พอพระมหาวิทยาลัยวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตในเมือง) โดยในวันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 เสด็จฯประกอบพิธีเททอง และในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2524 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ เสด็จฯเป็นองค์ประธานในพระราชพิธีพุทธาภิเษก</p>	

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	ภาพ	เรื่องราว	จุดติดตั้ง
14	สถาบันวิจัย ศิลปะและ วัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัย มหาสารคาม “ศูนย์กลางแห่ง ภูมิปัญญา พัฒนาสังคม อย่างยั่งยืน”		สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ.2529 เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศิลปะ และวัฒนธรรมในภาคอีสานเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ระดับชาติและ นานาชาติ ภายในสถาบันฯ ประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านศิลปะ ของศิลปินพื้นบ้าน ผ้าทออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เอกสารโบราณ ดนตรี อีสาน และศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน	

Learning Resources in **the Learning Path: Maha Sarakham DNA**

No.	Title	Picture	Message	Installation point
1	<p>Maha Sarakham City Museum: uniqueness of the urban and rural way of life</p> <p>Phra Charoen Ratchadej (Kwad): the first governor of Muang Maha Sarakham</p>		<p>Maha Sarakham Museum displays the unique way of life of Maha Sarakham people that represents a combination of the way of the urban community and the way of the rural community. Consequently, it creates a way of life that is "unique" for the people of Maha Sarakham who live in peace and simplicity along with building strength in social and cultural aspects.</p> <p>On August 22, 1865, King Rama IV graciously ordered Ban Lat Kut Yang Yai or Nang Yai to be Muang Maha Sarakham City by appointing Thao Mahachai as Phra Charoen Ratchadej, the governor of the city, who protected the city of Muang Maha Sarakham under the governane of Muang Roi Et.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
2	City pillar shine: a sacred object when the city was first founded	 <p data-bbox="556 540 827 607">(Source : Charles F. & Keyes and Jane E. Keyes)</p>	<p data-bbox="905 261 1673 846">When the city was first established, Thao Mahachai (Kwad) chose the hilly area around Lak Muang Maha Sarakham School as the location of the city with the idea to expand the city to reach the water source, Huai Ka Khang, to the west and Kut Nang Yai and Nong Krathum to the west. Therefore, the City Pillar Shrine was established and the City Pillar Mahesak was brought to be enshrined as a sacred object of the city. Later, it was found that the area was an upland area with a water shortage. Therefore, the center of the city was moved and the governor's house was built on the edge of Nong Krathum.</p>	
3	Clock tower: a landmark of Muang Maha Sarakham	 <p data-bbox="533 1089 850 1166">(Source : Charles F. & Keyes and Jane E. Keyes)</p>	<p data-bbox="905 878 1673 1182">The clock tower is located in the center of the city which is at the intersection of two main roads, Chaeng Sanit Road and Nakhon Sawan Road. Designed by Assoc. Prof. Dr. Songkun Atthakorn, a Maha Sarakham architect, it is a landmark of Muang Maha Sarakham when traveling from nearby provinces, and it came into use in 1958.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
4	Curved building: a market in 1957	 <p data-bbox="510 516 873 544">(Source : Mr. Kittisak Kanasawat)</p>	<p data-bbox="905 261 1673 732">Built in 1962, the curved building was considered a modern commercial building during that period. On the top of the building was the Thai Prakong Hotel and below were government offices, a sanatorium, a bus terminal, and a pawn shop. It was surrounded by a fresh market called Talad Rao (moved from Charoen market in the 1930s by Mr. Huat Thongroj, the mayor. Currently, the curved building is a shop among other surrounding shops located in the Maha Sarakham Market.</p>	
5	Nakhon Sawan Road: the main road of Muang Maha Sarakahm	 <p data-bbox="520 1089 863 1166">(Source : Maha Sarakham City Museum)</p>	<p data-bbox="905 764 1673 959">Nakhon Sawan Road is the main road starting at Maha Sarakham University (original location) that cuts through the center of Muang Maha Sarakham to the area of Ban Song Nang Yai.</p> <p data-bbox="905 984 1673 1406">The road was named in honor of His Royal Highness Prince Boribhat Sukhumbhand Krom Phra Nakhon Sawan Woraphinit, the son of King Chulalongkorn the Great (Rama V), when he travelled by helicopter from Nakhon Ratchasima Province to Maha Sarakham Province (currently the area of Sutthawet Hospital, Maha Sarakham University) and traveled by royal car along this road to the Provincial Hall and proceeded to Roi Et Province.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
6	<p>Maha Sarakham Provincial People's Association</p> <p>Chinese people: economic foundation of Muang Maha Sarakham</p>		<p>The Maha Sarakham Provincial People Association is a gathering of Thai-Chinese people to continue the traditions and culture of their Chinese ancestors as well as being a public charity organization to help the people. Within the association, there is an exhibition of Chinese people with regard to an economic foundation of Muang Maha Sarakham. Moreover, each year there will be a tradition of worshipping the gods and performing opera, which is an important annual event of Muang Maha Sarakham.</p>	
7	<p>Mahachai Temple: a royal monastery and a city temple</p>	 <p>(Source : Wat Mahachai Facebook)</p>	<p>When the city was first established, Phra Charoen Ratchadet (Kwad) established “Wat Nuea” (North Temple) as the city temple and invited Phraya Khru Suwandi Sinsangwon from Roi Et to be the abbot. Later the name was changed to Wat Mahachai (Mahachai Temple). Mahachai Temple received the royal boundary of the monks on August 22, 1930. Later, it was established as a royal monastery of the third-class royal temple of the ordinary type on February 23, 1984. There is the Northeastern Local Culture Museum of Mahachai Temple, the Palmistry Museum, Phra Ariyanuwat, Khemjarinusorn and a source of learning about history, culture, and literature inside the temple.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
8	The first governor's house as an early government center	 <p data-bbox="520 521 863 597">(Source : Maha Sarakham City Museum)</p>	<p data-bbox="905 261 1673 678">After setting up temporary houses around the City Pillar Shrine for about six months and encountering a water shortage, Thao Mahachai (Kwad) moved the center of the city to be located near water sources, namely Nong Krathum, Kut Yang, and Huai Kha Khang. The governor's house was built as a place of residence and a government office with a police station and a prison nearby, and the townspeople set up their houses around it.</p>	
9	Pho Si community shredded rice grain: a famous of Maha Sarakham		<p data-bbox="905 711 1673 1295">The Pho Si community has continued the traditional wisdom of making Khao Mao (shredded rice grain), which is by soaking sticky rice grain, roasting it in a clay pot, and pounding it with a mortar that gives a unique taste and smell. It is a product that has generated income for the community for a long period of time. Currently, the production process has been developed to be standardized but still maintains its unique flavor and aroma together with processing a variety of products and creating marketing channels to generate sustainable income and careers for people in the community.</p>	 <p data-bbox="1711 998 1976 1040">ศูนย์ SML ชุมชนโพธิ์ศรี</p>

No.	Title	Picture	Message	Installation point
10	Mud building Si Kak Market: an early commercial area	 <p data-bbox="527 995 856 1081">(Source : Maha Sarakham City Museum)</p>	<p>When the Chinese settled in, they built mud buildings as places to trade and exchange goods. It was a single-storey shophouse with 4-5 continuous rooms. The floor was compacted dirt or covered with bricks. The walls were made of raw clay. Inside was a mezzanine (lao teng) that was used to store products. The front was open, using a removable door or a hinged door. Around 1904, the intersection of Charoen Ratchadet Road and Nakhon Sawan Road was called "Si Kak Market." The clay buildings of Chinese people lined up on both sides of the road until the area in front of Wat Pho Si. It was the first commercial area of Muang Maha Sarakham with products, such as soap, thread and needles, pickled fruits and vegetables, salted mackerel, kerosene, matches, pencils, torch, hoes and shovels, pitch for waterproofing, dyeing colors (especially from khe tree) and siyayon (copper sulfate). It was a place to buy agricultural products and forest products from villagers.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
11	Uthaithit Temple: a place to worship relics of Phra Charoen Ratchadet (Kwad), the 1st governor of Maha Sarakham	 <p>(Source : Maha Sarakham City Museum)</p>	<p>After the construction of Wat Nuea (Wat Mahachai) as the city temple, Thao Mahachai (Kwad), the first governor, had renovated Wat Tai (Uthaithit Temple) for the people of the city to preserve Buddhism. Later, Phra Charoen Ratchadej (Oun), the third governor, came to patronize the temple and invited Phrakru Yogi Uthaithit from Roi Et Province to come and teach Thai language as well as Moolakajjai (Pali Grammar Book) until there were a large number of people coming to study. Later, a pagoda containing the relics of Thao Mahachai (Kwad) and his wife Mae Sri Sumal was built for children and grandchildren to worship.</p>	 <p>ด้านข้างอิฐธาตุ</p>
12	Puttha Wanaram Temple (Wat Pa Wang Nam Yen Temple) as the “Unseen New Chapters”	 <p>(Source : Wat Pa Wang Nam Yen Maha Sarakham Facebook)</p>	<p>Phutthawanaram Temple (Wat Pa Wang Nam Yen) was built in 2006 by Phra Ajahn Suriyan Kosapanyo, a student of Luang Pu Khamphan Kosapanyo, a revered monk of the Isan people. At present, this temple has become the main tourist attraction of Maha Sarakham. Phra Achan Suriyan Kosapanyo has preserved and developed this temple to be stunningly beautiful with the art of woodwork that is hard to find. The main highlight is the <u>Hopea odorata</u> wooden ordination hall, which is regarded as the largest wooden ordination hall in the world and was selected as Unseen New Chapters in 2023.</p>	

No.	Title	Picture	Message	Installation point
13	<p>Phra Buddha Kantharawichai Abhisamai Thammanayok: a worthy Buddha statue of the city</p>		<p>Discovered at the ancient community Kantharawichai District Maha Sarakham Province, Phra Buddha Kantharawichai Abhisamai Thammanayok was built from the prototype of a Dvaravati period clay amulet to be a spiritual anchor for Buddhists. On the occasion of the 200th anniversary of Rattanakosin, it was enshrined at Ho Phra (a place where images of Buddha are kept) which is located in Maha Sarakham University. On April 20, 1981, His Majesty King Rama IX performed the gold pouring ceremony, and on November 17, 1981, Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn came to preside over the royal coronation ceremony.</p>	
14	<p>The Research Institute of Northeastern Arts and Culture, Mahasarakham University: a granary of wisdom and sustainable social development</p>		<p>The Research Institute of Northeastern Art and Culture Maha Sarakham University was established in 1986 as a center for research for arts and culture in the Northeast which is linked to the body of knowledge of national and international levels. Within the institute, there are learning resources for the arts of local artists, woven fabrics of the Mekong Subregion, ancient documents, Isan music, and an information center on Isan arts and culture.</p>	